

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

P7_TA(2013)0517

Katar: sytuacja pracowników migrujących

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 21 listopada 2013 r. w sprawie sytuacji pracowników migrujących w Katarze (2013/2952(RSP))

(2016/C 436/08)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 24 marca 2011 r. w sprawie stosunków Unii Europejskiej z Radą Współpracy Państw Zatoki ⁽¹⁾,
 - uwzględniając posiedzenie Wspólnej Rady UE-Rada Współpracy Państw Zatoki i posiedzenie ministerialne, które odbyły się w Manamie w Bahrajnie w dniu 30 czerwca 2013 r.,
 - uwzględniając konwencję ONZ o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin z dnia 18 grudnia 1990 r.,
 - uwzględniając ogłoszenie przez Międzynarodową Federację Piłki Nożnej (FIFA) w dniu 2 grudnia 2010 r., że Katar został wybrany na organizatora mistrzostw świata w piłce nożnej w 2022 r.,
 - uwzględniając ratyfikację przez Katar w dniu 12 marca 1998 r. konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącej pracy przymusowej lub obowiązkowej (konwencja nr 29);
 - uwzględniając decyzję katarskiego ministra służby cywilnej i mieszkalnictwa z dnia 22 sierpnia 2005 r. o stosowaniu prawa pracy (ustawa nr 14/2004) regulującego warunki i procedury wydawania pozwoleń obywatelom Kataru, którzy chcą zatrudnić pracowników zagranicznych, oraz decyzję w sprawie ustawy nr 4 z 2009 r. dotyczącej sponsoringu,
 - uwzględniając sprawozdanie z misji przedstawione w dniu 10 listopada 2013 r. przez François Crépeau, specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. praw człowieka w odniesieniu do migrantów,
 - uwzględniając raporty organizacji Human Rights Watch i Amnesty International na temat sytuacji pracowników budowlanych w Katarze przed mistrzostwami świata oraz niedawną wizytę sekretarza generalnego Amnesty International w Katarze,
 - uwzględniając art. 122 ust. 5 i art. 110 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w Katarze pracuje szacunkowo 1,35 mln obywateli zagranicznych, co stanowi blisko 90 % siły roboczej kraju; mając na uwadze, że migranci są powszechnie zatrudniani w budownictwie, usługach i przy pracach domowych; mając na uwadze, że według tych liczb stosunek pracowników migrujących do ludności krajowej w Katarze jest najwyższy na świecie; mając na uwadze, że zgodnie z oczekiwaniami co najmniej 500 000 dodatkowych pracowników migrujących ma przyspieszyć prace budowlane w Katarze w ramach przygotowań do mistrzostw świata w piłce nożnej w 2022 r.; mając na uwadze, że większość migrujących pracowników pochodzi z Indii i Nepalu, ale również z Bangladeszu, Pakistanu, Filipin i Sri Lanki;
- B. mając na uwadze, że według Międzynarodowej Konfederacji Związków Zawodowych (ITUC) dane otrzymane z ambasad Indii i Nepalu w Katarze wskazują, iż w Katarze umiera co roku średnio 200 pracowników z każdego z tych krajów, a sytuacja ta może jeszcze bardziej się pogorszyć przed mistrzostwami świata w 2022 r.;
- C. mając na uwadze, że Międzynarodowa Organizacja Pracy (MOP) ostrzegła, iż Katar nie wdrożył jeszcze w pełni międzynarodowej konwencji zakazującej stosowania przymusowej lub obowiązkowej pracy, którą ratyfikował w 1998 r.; mając na uwadze, że MOP powołała trójstronny komitet, który ma dokonać przeglądu dowodów i wydać rządowi Kataru zalecenia dotyczące sposobów wypełnienia jego zobowiązań międzynarodowych;

⁽¹⁾ Dz.U. C 247 E z 17.8.2012, s. 1.

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

- D. mając na uwadze, że przewodniczący katarskiej Narodowej Komisji Praw Człowieka przyznał, iż „występują pewne problemy”, i zobowiązał się, że on sam i rząd dołożą wszelkich starań, aby naprawić tę sytuację; mając na uwadze, że władze Kataru zapowiedziały zmianę prawa pracy i budowę kwater dla pracowników;
- E. mając na uwadze, że przepisy dotyczące sponsorowania wiz, znane pod nazwą „systemu kafala”, oznaczają, iż pracownik nie może zmienić pracy bez pozwolenia pracodawcy i nie może opuścić kraju, jeżeli pracodawca nie podpisze zezwolenia na wyjazd; mając na uwadze, że system kafala jest często nadużywany, ponieważ pracodawcy przetrzymują paszporty pracowników i ich wynagrodzenia, a pracownicy są obciążani opłatami w wysokości nawet 3 500 USD, aby otrzymać wizę od „kafalea”, tj. sponsora, co powoduje niezmiernie wysokie zadłużenie pracowników migrujących;
- F. mając na uwadze, że Międzynarodowa Konfederacja Związków Zawodowych (ITUC) wniosła w marcu 2013 r. do Ministerstwa Pracy Kataru skargę na szereg katarskich przedsiębiorstw; mając na uwadze, że do departamentu ds. stosunków pracy Ministerstwa Pracy Kataru wpłynęło w 2012 r. 6 000 skarg pracowników; mając na uwadze, że ITUC oraz międzynarodówka pracowników budownictwa i ciesielstwa (BWI) potępiły tę sytuację i wspólnie wniosły do MOP skargi dotyczące warunków pracy i wolności zrzeszania się w Katarze;
1. uważa przypadki śmierci pracowników migrujących w Katarze za godne ubolewania i przekazuje ich rodzinom wyrazy współczucia;
 2. wyraża zaniepokojenie sytuacją pracowników migrujących w Katarze, w tym długimi godzinami pracy, niebezpiecznymi warunkami pracy, niewypłacaniem wynagrodzeń przez całe miesiące, konfiskowaniem paszportów, zmuszaniem pracowników do mieszkania w przeludnionych obozach, odmawianiem pracownikom prawa do tworzenia związków zawodowych oraz brakiem dostępu do bezpłatnej wody pitnej przy ekstremalnych upałach;
 3. dostrzega wyzwania, jakie stawia przed władzami Kataru konieczność zarządzania krajową siłą roboczą, którą prawie w 90 % tworzą pracownicy migrujący, a także praktyczne wyzwania związane z egzekwowaniem prawa w tym zakresie;
 4. z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź rządu Kataru, że umieści na czarnej liście przedsiębiorstwa, które wykorzystują pracowników migrujących; z zadowoleniem przyjmuje działania podejmowane przez rząd, a w szczególności katarską Narodową Komisję Praw Człowieka (NHRC), mające na celu podniesienie wśród pracowników migrujących świadomości ich praw i obowiązków wynikających z prawa międzynarodowego; pochwała w związku z tym decyzję NHRC o utworzeniu nowego centrum, które będzie przyjmować i rozpatrywać skargi pracowników migrujących;
 5. wzywa władze Kataru do skutecznego wdrożenia obowiązujących przepisów w tej dziedzinie, w tym przez egzekwowanie zakazu konfiskaty paszportów, ściganie naruszeń i nakładanie dotkliwych sankcji na przedsiębiorstwa i osoby fizyczne, które łamią przepisy mające chronić prawa migrantów; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie się rządu Kataru do przyjęcia przepisów o pracownikach domowych, które obejmują konkretną ochronę praw pracowniczych i skuteczne mechanizmy zapewniania zgodności z przepisami; w związku z tym apeluje o szybkie przyjęcie projektu ustawy o pracownikach domowych, która obecnie jest przedmiotem debaty w Radzie Najwyższej do Spraw Rodziny; zauważa, że większość pracowników domowych to kobiety;
 6. z zadowoleniem przyjmuje propozycję odpowiednich organów rządowych, by przeprowadzić dochodzenia w sprawie wszystkich zarzutów, a także obietnicę władz Kataru, że zwiększą liczbę inspektorów pracy mających kontrolować egzekwowanie stosownych przepisów pracy; oczekuje, że inspektorzy pracy zostaną przeszkoleni w zakresie norm praw człowieka, i wyraża nadzieję, że w wykonywaniu swoich obowiązków będą wspierani przez tłumaczy ustnych;
 7. wyraża zaniepokojenie faktem zatrzymywania osób wyłącznie dlatego, że „zbiegły” od pracodawców, i wzywa władze Kataru do zaprzestania takich praktyk; ponadto nalega, by wszyscy migranci pozbawieni wolności mieli możliwość skontaktowania się z rodziną i służbami konsularnymi, dostęp do adwokata i tłumacza ustnego, a także prawo do niezwłocznego zakwestionowania ich zatrzymania;

Czwartek, 21 listopada 2013 r.

8. z zadowoleniem przyjmuje doniesienia o działaniach zmierzających do rozwiązania problematycznej sytuacji francuskich piłkarzy Zahira Belounisa i Stéphane'a Morello, którzy wystąpili przeciwko systemowi sponsoringu, przez co zostali pozbawieni możliwości opuszczenia kraju, a także wzywa władze Kataru i FIFA do zadbania, by podobne przypadki nie powtarzały się już w przyszłości;
9. wzywa Katar do ratyfikowania Międzynarodowej konwencji o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin, Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych oraz Międzynarodowego paktu praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych;
10. wzywa Katar, by ratyfikował konwencje MOP, w tym konwencje dotyczące pracowników migrujących, wolności zrzeszania się, prawa do zakładania organizacji i prowadzenia sporów zbiorowych, pracowników domowych i prywatnych agencji zatrudnienia, oraz by rozważył złożenie do MOP wniosku o wsparcie techniczne w zapewnianiu zgodności katarskich przepisów i praktyk z tymi konwencjami;
11. apeluje o utworzenie większej liczby schronisk dla pracowników migrujących, ze szczególnym uwzględnieniem schronisk dla kobiet i dzieci, dostosowanych do ich potrzeb; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w dniu 9 listopada 2013 r. zapowiedziano zbudowanie kwater dla 60 000 pracowników, które mają być ukończone w grudniu 2013 r.;
12. ponownie zaznacza, że ratyfikowanie i pełne wdrożenie przez państwa należące do Rady Współpracy Państw Zatoki, w tym przez Katar, Międzynarodowej konwencji o ochronie praw wszystkich pracowników migrujących i członków ich rodzin powinno być kluczowym elementem w stosunkach między UE a Radą Współpracy Państw Zatoki Perskiej;
13. odwołuje się do odpowiedzialności europejskich przedsiębiorstw budujących stadiony lub inne obiekty infrastruktury w Katarze, by zapewniały warunki pracy zgodne z międzynarodowymi normami praw człowieka, i zachęca państwa członkowskie UE do działań mających zapewnić zgodność funkcjonowania ich przedsiębiorstw inżynierskich, budowlanych i doradczych z wytycznymi Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oraz z zasadami Johna Ruggiego;
14. wzywa władze Kataru do ścisłej współpracy z odpowiednimi organami w krajach pochodzenia pracowników migrujących, które powinny monitorować działalność agencji zatrudnienia wysyłających pracowników migrujących do Kataru; wzywa Europejską Służbę Działań Zewnętrznych, by wspierała rządy państw pochodzenia, zwłaszcza w Azji, w zapewnianiu lepszego traktowania pracowników migrujących;
15. z zadowoleniem przyjmuje apel Międzynarodowej Federacji Piłkarzy Zawodowych (FIFPro) o zezwolenie niezależnym ekspertom ds. warunków pracy, wyznaczonym przez FIFA i MOP, na swobodny dostęp do wszystkich miejsc zatrudnienia oraz o przyznanie im uprawnień do przedstawiania wiążących zaleceń mających zapewnić przestrzeganie międzynarodowych norm pracy w Katarze;
16. przypomina FIFA, że jej odpowiedzialność nie ogranicza się do rozwoju piłki nożnej i organizowania meczów, oraz apeluje do niej, by z czynnym udziałem jej europejskich członków kierowała do Kataru jasny i zdecydowany przekaz, by doniesienia o pracy przymusowej nie położyły się cieniem na przygotowania do piłkarskiego pucharu świata w 2022 r.;
17. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządowi i parlamentom państw członkowskich, rządowi i parlamentowi Państwa Katar, rządowi i parlamentom państw należących do Rady Współpracy Państw Zatoki, Międzynarodowej Federacji Piłki Nożnej (FIFA), Unii Europejskich Związków Piłkarskich (UEFA), Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) oraz wysokiej komisarzy ONZ ds. praw człowieka.